

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע בדרך שאלות ותשובות
גליון מס' 240 - לפרשת נשא תשפ"ו

סמיכות נזירות לברכת כהנים

ייחודם של בני קהת

כָּהֵן תְּבָרְכֵנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (ו, כג)

נָשָׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן (ד, כב)

מדוע נסמכה פרשית נזירות לברכת כהנים?

מדוע הוקדמו בני קהת במנין לבני גרשון, והרי גרשון הוא הבכור ללוי?

חזקוני: הקדמת קהת נובעת מחשיבות משאם, הארון שבו מונחים לוחות הברית. כדי לחלוק כבוד לתורה וללומדיה, הקדים הכתוב את נושאי הארון על פני גרשון הבכור, ללמד שכתר תורה אינו נחלה לבכור דווקא, אלא ניתן לכל מי שחפץ לזכות בו, ועולה על מעלת הבכורה. **אלשיר:** מקהת עתידים לצאת משה ואהרן, שהם עמודי התורה והעבודה בעולם. בזכות בניהם הצדיקים זכו האבות להתעלות ולהימנות ראשונה.

מדרש רבה: "לכך נאמר פרשת ברכת כהנים אחר פרשת נזיר, שכל מי שמזיר עצמו מן היין לשם שמים זוכה לכל הברכות האמורות בברכת כהנים. מניין? כמה שאומר בענין 'כה תברכו'...". **חזקוני:** הכהנים נבחרו על ידי הקב"ה וקיבלו מעמד של קדושה קבועה מלידה ותפקיד ייחודי במקדש. לעומתם, הנזיר הוא אדם פשוט מהשורה שבוחר בעצמו, לזמן מוגבל, להקדיש את עצמו. הסמיכות מלמדת שכאשר הנזיר מסיים את ימי נזירותו ומביא את קורבנותיו הוא מגיע למדרגת קדושה כה גבוהה, ששקולה לקדושת הכהנים. התורה סמכה את הכהנים הקדושים לנזיר להראות שקדושה אינה רק נחלה תורשתית (כהונה), אלא פסגה שכל אדם יכול להעפיל אליה באמצעות בחירה אישית בפרישות ובעבודת ה'.

פנים יפות: הנזיר אסור ביין ובכל היוצא מהגפן למשך כל ימי נזרו. לכהן אמנם מותר יין, אולם כשהוא מגיע לעבוד במקדש או לעלות לדוכן ולברך את עם ישראל בברכת כהנים, חל עליו איסור מוחלט להיות שתוי יין. התורה סמכה את הפרשיות, לרמוז על הלכה זו: הלימוד ההלכתי של איסור יין לכהנים בעת הברכה מוקש ונסמך לאיסור היין של הנזיר.

לקבלת העלון שלחו את המילה
'מעוניין' או לחצו כאן
office@shaalti.co.il 052-9453811

כפל 'לצבא צבא'

כָּל הַבָּא לְצִבְאָ צִבְאָ לְעֶבֶד עֲבָדָה
בְּאֵהָל מוֹעֵד (ד, כג)

מדוע כפל הלשון 'לצבא צבא'?

אור החיים: בני קהת נשאו את כלי הקודש הפנימיים (הארון, המנורה וכו'), ולכן שירותם מוגדר כעשיית השירות הישיר של הקודש, ומסיבה זו כתבה התורה 'לצבא'. בבני גרשון ומררי נשאו את היריעות והקרשים המקיפים ומגוננים על המשכן. הם אינם נושאים את הקודש עצמו, אלא משרתים ומקימים את המבנה (ה"צבא") שמשרת את הקודש, ועל כן כתוב בהם: 'לצבא צבא'.

וַיִּדְבֹּר... לֵאמֹר. דְּבַר אֶל אֶהְרֹן
וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר (ו, כג)

מדוע התורה כתבה פעמיים את המילה 'לאמר'?

א. אור החיים: א. חובת קיום המצוה. ללא המילה 'לאמר', היה ניתן לחשוב שברכת הכהנים היא זכות או רשות לכהנים רשאים לברך אם ירצו). המילה 'לאמר' מלמדת שמדובר במצוות עשה גמורה. הכהנים מחוייבים לברך את העם.

ב. מצוה לדורות. המילה 'לאמר' מלמדת שהמצוה אינה "חד-פעמית", לאותו הדור, אלא היא חובה נצחית לכל דורות הכהנים הבאים בעתיד.

ג. לשון רוממות וחשיבות. המילה 'לאמר' מבטאת כבוד וחשיבות מיוחדת, בשני היבטים: **1. גזירת מלך.** המצוה נושאת תוקף של "דבר מלך" הבטחה אלוקית שהברכות יתקיימו ויתגשמו במציאות.

2. מעלת הכהנים. יש כאן כבוד גדול לכהנים, שהקב"ה בחר בהם ומסר את כוח הברכה ישירות לידיהם, והפך אותם לצינור של השפע האלוקי בעולם.

מעוניינים לקבל רעיון יומי לפרשת השבוע? שלחו
את המילה 'רעיון' למייל Office@shaalti.co.il

או לחצו כאן

ביאור המילה 'יפלא'

אִישׁ אֹי אִשָּׁה כִּי יִפְלֹא לְנָדָר נָדָר
נָזִיר לְהִזִּיר לָהּ (ו, ב)

מה ביאור המילה 'יפלא'?

רש"י: יפריש. נזירות בכל מקום הוא לשון פרישה, וכאן מובנו שפרש מהיין.

אבן עזרא: יפריש או יעשה דבר פלא, משום שרוב העולם לא נוהגים כך, אלא הולכים אחר תאונתם.

אלשיך: שיפריש עצמו מענייני העולם הזה, וירצה להתבודד ולהתקדש. התעוררות זה מביאה אותו לנדור נזיר, ולא מתוך כעס או מחמת בחינה אחרת.

נָשָׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשֹׁן גַּם הֵם
לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחָתָם (ד, כב)

מדוע בקהת ובגרשון נאמר לשון 'נשא', ואילו בבני מררי 'תפקד'?

רבי חיים פלטיאל: המילה 'נשא' מורה על מעלה ויתרון שיש לנמנים. לקהת ולגרשון יש מעלה על פני בני מררי: קהת מצד משא הארון והכלים המקודשים ביותר, וגרשון מצד הבכורה הכללית ומצד שמשאו (היריעות ומסכי החצר) מקודש ויקר יותר ממשא בני מררי. משאם של בני מררי היה הפחות מכולם (קרשים, בריחים ועמודים), ולא היה בו משום קדושה פנימית, ולכן לא הוזכר אצלו לשון "נשיאות ראש".

רוצים להיערך עם רעיונות ודברי
תורה לפרשת נשא? לחצו כאן

'משאם' - 'עבדתם'

עַל פִּי אֶהְרֹן... תִּהְיֶה כָּל עֲבֹדַת בְּנֵי
הַגֵּרָשִׁי לְכָל מִשְׁאָם וְלְכָל עֲבֹדָתָם (ד, כז)

מה ההבדל בין 'משאם' ל'עבדתם'?

ספורנו, הכתב והקבלה: המילים מבטאות 2 מצבים שונים בחניית בני ישראל במדבר, המילה 'משאם' מתייחסת לעת המסע בדרכים (נשיאת כלי המשכן והיריעות), ואילו המילה 'עבדתם' מתייחסת לעת החניה (הקמת המשכן ופריקתו בחנותם).

וידי והשבת גזילה

וְהִתְיָדוּ אֶת... וְהָשִׁיב אֶת אֲשָׁמוֹ... (ה, ז)

מדוע פותח בלשון רבים ('והתידו') ומסיים בלשון יחיד ('והשיב')?

רבי זלמן סורוצקין: יש בני אדם, שמוכנים להתוודות על חטאיהם כשהם מתגלים בקלונם. כנגדם כתבה התורה "והתוודו" בלשון רבים. מעט אנשים מבין המתוודים, גם משיבים את הגזילה בפועל, ועל כך נאמר "והשיב", בלשון יחיד.